

А також під впливом російської мови ігноруються лексичні, фонетичні, граматичні, акцентувальні форми, наприклад, говорять: *брезгувати, карніз, магазин, бабушка, замітити, гардеробиця*. Ігнорується кличний відмінок: *Ваня, Вася, Міша*. Відбувається проросійська вимова цілого ряду звуків і звукосполучень, це: оглушення дзвінких приголосних звуків у кінці слів та в кінці складів; м'яка вимова звука [ч]; оглушення вимови дзвінкого фарингального звука [г]. Звичайно, це не всі ознаки впливу російської мови, цей перелік можна продовжувати ще дуже довго. Це найяскравіші фактори, що негативно впливають на чистоту української мови.

Слід звернути увагу на існування цієї проблеми у ЗМІ. Саме від неї залежить насиченість духовної аури України, збереження етнічної ідентичності українців. Споживачі інформаційного продукту підсвідомо наслідують мовні конструкції мас-медіа, вживаючи їх у побуті, виробничій діяльності. Отже, зразки чистоти або калічення мови стають надбанням широкого загалу.

Звичайним середовищем побутування гібридної мови є малі соціальні спільноти, як стійкі (двомовні сім'ї, професійно-виробничі колективи), так і сти-хійні, наприклад у транспорті, магазині.

Отже, згубний вплив на нашу мову мають не тільки слова-суржики, тобто неунормовані, фонетично чи морфологічно спотворені лексеми, а й інші фактори, які деформують нашу мову, розхитують її зсередини (наприклад поширення англіцизмів), – усе те, що визначає її самодостатність як окремої мови.

Бондаренко А.В.
НТУ «ХП»

КОМП'ЮТЕРНИЙ СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Із стрімким розвитком комп'ютерних технологій у комп'ютерному сленгу, який активно проникає сьогодні майже в усі сфери людського життя та все більше впливає на українську літературну мову, швидко з'являються нові слова. Практично щотижня виникають розробки комп'ютерних технологій. І в умовах такої технологічної революції кож-

не нове явище в цій галузі має отримати свою словесну номінацію. А тому що майже всі вони з'явилися в США, то природно одержують її англійською мовою. Через відсутність перекладних варіантів таких термінів в українській мові фахівцям доводиться використовувати оригінальні терміни. За допомогою англійських термінів відбувається заповнення лексичних лакун. Причиною появи комп'ютерного сленгу є відсутність у мові стандартизованої термінології в цій галузі, велика кількість рекламних термінів.

Велика кількість термінів є досить незручних в щоденному використанні. Виникає тенденція до скорочення, спрощення слів. Наприклад, один з термінів, що найчастіше використовується – «*Internet*», має таку відповідність в українській мові як «*інтернет*». У сленгу ж цьому слову відповідає «*інет*».

Також можна зустріти приклади фразеологізмів: «*синій екран смерті*» (текст повідомлення про помилку *Windows* на синьому тлі перед зависанням), «комбінація з трьох клавіш, чи послати на три клавіші» (*Ctrl-Alt-Delete* – швидке зняття будь-якої запущеної програми), «*тонтати батони*» (працювати на клавіатурі, *button* – кнопки), *батони давити*, *батони жати*».

Ступінь емоційної забарвленості слів може бути пов'язаний з низкою ін-ших причин. Як стилістично марковані, звичайно, сприймаються слова, що мають стилістично нейтральні синоніми: «*юзер* – користувач», «*флор* – дискета», «*болдовий* – погрублений». Такі слова вживають не просто, щоб висловити деякі поняття, а з метою підкреслити належність мовця до певної соціальної групи. Широко використовують експресивну розмовну лексику: *приблуда* («програма, що працює разом з якою-небудь іншою програмою»), *рюхнути* («видалити щось з комп'ютера»). Цікаво, що з'являється синонімічний до терміна жаргонізм, утворений від слова, що вже давно закріпилося в мові: «*кватирки*» – назва операційної системи *Windows* (вікна).

Крім вербального способу вираження думок та позначення певних явищ, в комп'ютерному світі існує система невербальної комп'ютерної лексики, що використовується як у чатах Інтернету, так і в текстових повідомленнях SMS мобільних телефонів. Повідомлення потрібно набирати

на клавіатурі, це потребує якогось часу. Тому була вигадана особлива знакова система, яка використовується в текстових повідомленнях, тобто звичайною мовою. За допомогою цих знаків можна показати вираження своєї особи або свій настрій. Такі «личка» називають «смайликами» – від англ. smile – сміятися, посміхатися. Такі «терміни» не вимагають перекладу й універсальні в будь-якій мові: :) – *я радий*; :(– *я невдоволений*; :-(- – *сумно*; :-| – *мені байдуже*; =(– *цілую* та ін.

Підсумовуючи, можна сказати, що комп'ютерний сленг є невід'ємною складовою сучасної української мови. Комп'ютерний сленг у більшості випадків являє собою англійські запозичення. Існування комп'ютерного сленгу дозволяє фахівцям не тільки відчувати себе членами якоїсь замкнутої спілки, але і дозволяє їм розуміти один одного з півслова; служить елементарним засобом комунікації.

Бондарчук І.
НМетАУ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У НЕГУМАНІТАРНИХ ВНЗ

Невід'ємною складовою системи освіти є навчальні дисципліни, спрямовані на розвиток мовленнєвої вправності, адже мовнокомунікативна компетенція є умовою професійної успішності студента як суб'єкта майбутньої професії, обраної ним. Гіперактуальною задачею в процесі ефективного, інтенсивного навчання студентів вищих технічних закладів освіти є створення мотивації до ґрунтовного вивчення мови. У наш час підхід більшості з них є занадто прагматичним: іноді знання мовних норм на рівні орфографії й пунктуації безпідставно вважається необхідним лише для успішного складання ЗНО. Подальший розвиток і вдосконалення індивідуального мовлення, впевнене володіння усіма мовними засобами цікавить майбутніх аспірантів-гуманітаріїв, але не аспірантів технічних спеціальностей.